

UZZIŅAI

No šī mācību gada Cēsu novada skolās noteikta vienota kārtība brīvpusdienu piešķiršanai

VISPĀRĒJIE GADĪJUMI

■ Cēsu novada pirmsskolu audzēkņi no piecu gadu vecuma un skolēni no 1. līdz 6. klasei (ieskaitot) jaunajā mācību gadā

saņems pašvaldības un valsts apmaksātas pusdienas. Tās tiek piešķirtas automātiski, nav nepieciešams bērna vecāku iesniegums.

■ Visiem 7. līdz 9. klašu audzēkņiem, kas mācību iestādē izvēlas kompleksās pusdienas, tiek piešķirta 50% atlaide. **Taču šajā gadījumā vecākiem jāraksta iesniegums, kas jāiesniedz mācību iestādē.**

■ Vidusskolu (arī ģimnāziju), arodskolu un profesionālo vidusskolu audzēkņiem pusdienas apmaksā ģimene.

ĪPAŠIE GADĪJUMI

Brīvpusdienas (100% atlaide) pienākas 7.-9. klašu skolēniem, vidusskolu (arī ģimnāziju), arodskolu un profesionālo vidusskolu audzēkņiem, ja viņi ir no trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības, tāpat arī daudz bērnu ģimeņu bērni un mācās kādā no Cēsu novada izglītības iestādēm; bērni ar invaliditāti; bāreņi vai palikuši bez vecāku gādības. Skolēna dzīvesvietai un vismaz viena vecāka dzīvesvietai jābūt deklarētai Cēsu novadā.

Vecākiem jāraksta iesniegums, kas jāiesniedz mācību iestādē. Līdz ar iesniegumu jāuzrāda attiecīgā statusa apliecinājums. Savukārt daudz bērnu ģimeņu skolēnu vecāki līdz ar iesniegumu iesniedz arī 3+ ģimenes kartes kopiju.

Ja bērns mācās mācību iestādē, kas atrodas citā pašvaldībā, tad iesniegums par brīvpusdienu piešķiršanu jāiesniedz Cēsu novada Sociālajā dienestā.

Avots: Cēsu novada pašvaldība

No šī mācību gada apvienotā Cēsu novada mācību iestādēs noteikta vienota kārtība, kā vecākiem (aizbildņiem utml.) pieteikt bērniem brīvpusdienas.

Kam un kā jāpiesakās brīvpusdienām

Visvienkāršāk ir pirmsskolas iestāžu audzēkņu no pieciem gadiem un 1. līdz 6. klases (ieskaitot) skolēnu vecākiem. Visiem šiem bērniem pienākas valsts un pašvaldības budžeta apmaksātas pusdienas, kuras piešķir automātiski, īpaša pieteikšanās nav vajadzīga.

Jaunums ir skolas pusdienu atlaide 50% apmērā 7. līdz 9. klases audzēkņiem. Lai to saņemtu, vecākiem skolā jāiesniedz iesniegums, ka bērns ēdīs pusdienas.

Cēsu novada domes Izglītības pārvaldes vadītāja Linda Markus-Narvila teic: "Lai gan pašvaldība lēmusi par 50% atlaidi visiem septīto līdz devīto klašu skolēniem, tā netiek piešķirta automātiski. Lai atlaidi saņemtu, arī šo skolēnu vecākiem ir jāiesniedz iesniegums. Tas tāpēc, ka lielāko klašu skolēni ne vienmēr izvēlas ēst skolas kompleksās pusdienas, ir bērni, kuri vēlas ēst izvēles

maltīti (tas galvenokārt attiecas uz pilsētas skolām – red.). Ja vecāks ar bērnu mājās izrunā, ka skolēns ēdīs kompleksās pusdienas, tad ir vērts rakstīt iesniegumu un maksāt pusi par šīm pusdienām. Tas, ka vecākiem jāveic līdzmaksājums, zināmā mērā ir arī viņu sociālā atbildība, arī viņš uzņemas atbildību, ka bērns šīs pusdienas ēdīs un pašvaldības līdzekļi nebūs izlietoti velti. Nav taču lietderīgi maksāt par to, kas netiek izmantots.

Pavasārī par šo tematu aptaujājām skolēnu vecākus, viņu atbildes apstiprināja, ka mazie bērni lielākoties ēd skolas pusdienas un vecākiem ir svarīgi, ka viņa bērnam šāda ēdienreize ir, lai mazajiem pēc stundām būtu spēks vēl interešu pulciņiem un citām aktivitātēm. Savukārt liela daļa to 7. līdz 9. klašu skolēnu vecāki, kuru bērni joprojām labprāt izmanto kompleksās pusdienas, bija gatavi veikt līdzmaksājumu. Tāpēc, izvērtējot vecāku aptau-

jas rezultātus, bija šāds pašvaldības lēmums."

Savukārt brīvpusdienas (100% atlaide) pienākas arī bērnu audzēkņiem (līdz 5 gadu vecumam) un skolēniem, sākot no 7. līdz 12. klasei, tajā skaitā arī arodskolu un profesionālo vidusskolu audzēkņiem, ja viņi ir no trūcīgas vai maznodrošinātas mājsaimniecības, tāpat arī daudz bērnu ģimeņu bērniem, bērniem ar invaliditāti; bāreņiem vai bērniem, kas palikuši bez vecāku gādības. Skolēna dzīvesvietai un vismaz viena vecāka dzīvesvietai jābūt deklarētai Cēsu novadā. Arī šajos gadījumos, ja bērns mācās Cēsu novada izglītības iestādē, vecākiem iesniegums jāiesniedz mācību iestādē.

Izglītības pārvaldes vadītāja paskaidro, ka arī šie pieteikumi jāiesniedz nevis sociālajā dienestā, kā tas dažās novada apvienībās pārvaldēs bija pērn, bet katra skolēna izglītības iestādē, lai pieteikumus varētu apstrādāt ātrāk:

"Vecāks uz izglītības iestādi jānāk ar iesnieguma formu un statusa apliecinājumu vai 3+ kartes kopiju, tādēļ informāciju vairs nav nepieciešams pārbaudīt, darbs notiek daudz raitāk, īpaši, ņemot vērā, cik daudz skolēnu ir novadā. Saprotams, ka pirmajā gadā varētu būt kāda aizķeršanās, bet ar laiku šī sistēma iestrādāsies un būs daudz efektīvāka."

Linda Markus-Narvila iesaka iesniegumu iesniegt jau augustā un paskaidro, ka daudz bērnu ģimenēm atlaide tiek piešķirta uz visu mācību gadu, savukārt trūcīgo un maznodrošināto ģimenēm, kurām statusu piešķir uz trim vai sešiem mēnešiem, atlaide tiek

piešķirta uz mācību semestri un nākamajā semestrī jāpiesakās vēlreiz. Izglītības pārvaldes vadītāja teic: "Ja tomēr vecāks nepagūst iesniegt augustā pieteikumu, to varēs izdarīt arī septembrī, jo šis darbs nebeigsies ar 31. augustu, tas turpināsies."

"Druvas" uzrunātie skolēnu vecāki gan atzina, ka būtu bijis labāk, ja par brīvpusdienu piešķiršanas jauno kārtību būtu informēti ātrāk, jo vēl vasaras vidū, interesējoties par iespējām pieteikties brīvpusdienām, nebija skaidrs, kā to varēs izdarīt. Tomēr ērti, ka iesniegumu var nosūtīt arī e-pastā. □

Jaunais ieviešanas pamazām

Vēl aizvadītajā nedēļā skolēnu vecāku iesniegumu par atlaižu pusdienām vai brīvpusdienu piešķiršanu bērniem nebija daudz, taču pēc mācību iestāžu vadītāju teiktā var saprast, ka cilvēki ir informēti par jauno kārtību.

Cēsu 2. pamatskolas direktore IJA BRAMMANE teic: "Skolēnu vecāku aktivitāte bija jūtama jau augusta pirmajās dienās, mums zvanīja, prasīja, precizēja, kā jārikojas. Šobrīd no vecākiem jau saņemam iesniegu-

mus par brīvpusdienu vai pusdienu atlaižu piešķiršanu viņu bērniem. Šos iesniegumus skolēna vecāks var aizpildīt visa augusta laikā gan klātienē, arī apmeklējot klases vecāku sapulci, gan elektroniski."

Jaunpiebalgas vidusskolas direktors ARNIS RATIŅŠ informē: "Pašreiz iesniegumu iesniegšana norit mierīgi, tikai dažī vecāki par to interesējas. Domājam, ka mudināsim audzēkņu vecākus būt aktīvākiem. Iesakam iesniegumu iesniegt pēc iespējas laikus, tas palīdzēs arī skolai norēķināties ar ēdināšanas pakalpojumu sniedzējiem. Iesniegumus izskata skola, izglītības iestādes vadītājs izdod rīkojumu par brīvpusdienu piešķiršanu izglītojamajiem, kuri atbilst

Cēsu novada pašvaldības pieņemtajiem noteikumiem.

Darba gaitā varēsim spriest, cik efektīvi tas darbojas un vai nepieciešami kādi uzlabojumi. Tomēr, tā kā Jaunpiebalgas vidusskolā vēl iepriekšējā mācību gadā brīvpusdienas bija visiem audzēkņiem, tad bēdīgi ir tie, kuriem atvieglojumu vairs nebūs."

Stalbes pamatskolas direktore JOLANTA DZENE vērtē, ka informācija par pieteikšanos pusdienām skolā bija gan Cēsu novada pašvaldības mājaslapā un sociālajos tīklos, kā arī skola pa saviem informācijas kanāliem sniedza ziņu par nepieciešamību 7.-9. klašu skolēnu vecākiem iesniegt iesniegumu, kā arī bērnu audzēkņu jaunāko grupu bērnu vecākiem, kuri atbilst noteiktām so-

ciālajām grupām. Ja vecākiem ir kādas neskaidrības, par visu informēti ir grupu un klašu audzinātāji, kas nepieciešamo izskaidro: "Iesnieguma veidlapa ir izstrādāta, ja tās aizpildīšanas laikā ir kādi jautājumi, mēs skaidrojam, bet līdz šim nav vērojams, ka izteikti kaut kas nav saprotams. Process ir pašā sākumā, viss notiek lēni un pakāpeniski. Skolā ir plānotas tikšanās ar visu audzēkņu vecākiem, tad arī veidlapas izsniegsim, lai vecāki uzreiz tās var aizpildīt. Esam maza skola, esam iecerējuši, ka vecāki veidlapas varēs aizpildīt klātienē. Ja tomēr kādam būs iespējams to

izdarīt tikai neklātienē, tad domāsim, kā to risināt." □

Lappusi sagatavoja
IVETA ROZENTĀLE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA "Cēsu Druva".